

Sygn. akt IC 222/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Robert Pabin

Protokolant: Agnieszka Sobolczyk

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2023 roku w Sieradzu na rozprawie

sprawy z powództwa W. B.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie

zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz W. B. 80.000 zł (osiemdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie naliczanymi od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia zapłaty;

w pozostałym zakresie powództwa oddala;

zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz W. B. 7.417 zł (siedem tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w tym 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;

nakazuje pobrać od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu 2.000 zł (dwa tysiące złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 222/23

UZASADNIENIE

W ostatecznie skonkretyzowanym żądaniu procesowym wynikającym z pozwu z dnia 02 maja 2023 roku (data wpływu) W. B. reprezentowany przez r.pr. M. J. wnosił o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 80.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 16 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, że dochodzona kwota stanowi zadośćuczynienie, jakie pozwany winien mu wypłacić na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c. z tytułu śmierci jego żony M. B. w następstwie wypadku drogowego z dnia 20 czerwca 1997 r., którego sprawca- kierowca pojazdu mechanicznego marki S. o nr rej. (...), korzystał w zakresie odpowiedzialności cywilnej z ochrony ubezpieczeniowej pozwanego.

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka (...) S.A. z siedzibą w W. reprezentowana przez radcę prawnego J. G. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz pozwanej od powoda zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. W odniesieniu do zgłoszonego roszczenia pozwany wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego uznał swoją odpowiedzialność za skutki zdarzenia z dnia 20 czerwca 1997 r. oraz dobrowolnie wypłacił powodowi z tego tytułu kwotę 30.000 zł zawierając z nim 26 listopada 1998 r. ugodę, tytułem znacznego pogorszenia sytuacji życiowej po śmierci żony M. B. i córki J. B.. W konsekwencji, zdaniem

pozwanego powód zrzekł się tym samym wobec ubezpieczyciela wszelkich dalszych roszczeń, w tym dochodzonego w pozwie roszczenia o zadośćuczynienie. Niezależnie od merytorycznego zakwestionowania powództwa pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. (k. 72v)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 20 czerwca 1997 r. w K., gm. W., woj. (...), A. H. (1) kierując pojazdem marki S. nr rej (...) naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że podczas manewru wyprzedzania nie wykonał manewru skrętu i doprowadził do zderzenia czołowego z samochodem marki F. (...) nr rej. (...). Wskutek zdarzenia żona powoda M. B. zmarła na miejscu, a jego córka J. B. zmarła w szpitalu. W wypadku śmierć poniosły także sąsiadki powoda M. K. i A. P..

(bezsporne)

Wyrokiem z dnia 15 lipca 1999 r. Sąd Rejonowy w Sieradzu II Wydział Karny w sprawie o sygn. akt II K 464/98 uznał sprawcę wypadku A. H. (2) za winnego spowodowania zdarzenia drogowego z dnia 20 czerwca 1997 r. i wymierzył wobec niego karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres próby 4 lat.

Dowód: kserokopia wyroku II K 464/98 (k. 13-13v)

Właściciel samochodu marki S. (...) o nr rej. (...), którym kierował sprawca zdarzenia posiadał wykupioną w (...) z siedzibą w W. polisę ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

(bezsporne)

M. B. w dacie zdarzenia miała zaledwie 28 lat a powód miał wówczas 33 lata. Byli szczęśliwym małżeństwem od 9 lat. Z związku posiadali dwie małoletnie córki. Oboje małżonków pracowało. Jako młodzi ludzie mieli oni wiele planów na przyszłość. Rodzina mieszkała w domu jednorodzinnym, za którym miała sad. Powód był silnie uczuciowo związany z żoną. Dostrzegał w niej przyjaciela, z którym dzielił trudy życia codziennego i wychowywał dzieci. Przede wszystkim to żona dbała o wychowywanie córek i o ich rozwój psychospołeczny, dorabiała ona sobie jako pomoc kuchenna lub kelnerka na okolicznych imprezach a także sprzedawała pożytki z sadu uprawianego za domem. Ponadto małżonka dbała także o gospodarstwo domowe, za jej życia dom był zawsze czysty, a wszystko w gospodarstwie było zadbane.

Dowód: zeznania powoda W. B. (ReCourt z dnia 31 października 2023 r. od min. 00:27:20 do 00:52:33); zeznania świadka A. G. (ReCourt z dnia 31 października 2023 r. od min. 00:06:06 do 00:26:46)

W dniu zdarzenia powódka jechała wraz z córką na zakończenie roku szkolnego. Tego dnia mąż pozostawił jej samochód osobowy, a sam do pracy pojechał pociągiem. M. B. chciała uczestniczyć wraz z córką w tym ważnym dla dziecka wydarzeniu. Zmarła zabrała ze sobą sąsiadkę wraz z jej małoletnią córką. M. B. jechała samochodem marki F. (...) i zderzyła się czołowo z samochodem marki S.. W wyniku wypadku śmierć poniosły wszystkie pasażerki F.. O wypadku powód dowiedział się od siostry małżonki, u której w chwili zdarzenia przebywał. Powód od razu pojechał do szpitala- gdzie została przewieziona jego córka, a następnie udał się na miejsce wypadku. Ciało jego żony było już w foliowym worku. Powód nie mógł uwierzyć w całe zdarzenie i w to, że jego żona nie żyje. Po paru godzinach dowiedział się, że jego starsza córka zmarła w wyniku obrażeń w szpitalu.

Dowód: zeznania powoda W. B. (ReCourt z dnia 31 października 2023 r. od min. 00:27:20 do 00:52:33); zeznania świadka A. G. (ReCourt z dnia 31 października 2023 r. od min. 00:06:06 do 00:26:46)

Zmarła M. B. zostawiła po sobie kochającego męża i małoletnią córkę. Powód mając 33 lata został wdowcem mającym na wychowaniu 2.5 roczną córkę S.. Informacja o śmierci żony stanowiła dla powoda traumatyczne przeżycie, wskutek którego pogorszyła się jego kondycja psychiczna. Przez pierwsze trzy miesiące po śmierci żony, powód nie chodził do pracy. Zaczął on nadużywać alkoholu, miał także często myśli samobójcze. Z uwagi na problemy z zaakceptowaniem nowej rzeczywistości zaczął on korzystać z pomocy psychiatry i brać leki. Środki farmakologiczne i terapia pozwoliły powodowi na powolne powracanie do zdrowia psychicznego. Powodowi w opiece nad małoletnią wówczas córką

pomagała jego matka. Niewątpliwie jednym z najtrudniejszych wydarzeń w jego życiu był pogrzeb żony i małoletniej córki. Powód przez dłuższy czas nie potrafił się pozbierać po śmierci małżonki. Nie radząc sobie z problemami uciekał w alkohol, a coraz częstsze jego spożywanie powodowało u niego myśli samobójcze. Po wypadku rodzina powoda musiała go pilnować, ponieważ często mówił on o możliwych próbach samobójczych. Pozostała rodzina wokół obawiała się, że sytuacja W. B. przerośnie i faktycznie targnie się na swoje życie. Powód zaczął korzystać z pomocy psychiatry i zaczął przyjmować leki antydepresyjne a jego stan zaczął się polepszać.

Dowód: zeznania powoda W. B. (ReCourt z dnia 31 października 2023 r. od min. 00:27:20 do 00:52:33); zeznania świadka A. G. (ReCourt z dnia 31 października 2023 r. od min. 00:06:06 do 00:26:46)

W piśmie z dnia 01 lipca 1997 r. powód zgłosił pozwanemu zdarzenie ubezpieczeniowe - wypadek drogowy z ruchu pojazdu mechanicznego. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego w dniu 20 czerwca 1997 r. (...) S.A. zawarło z powodem ugodę na mocy, której wypłaciło W. B. łącznie kwotę 30.000,00 zł w tym 15.000,00 zł tytułem jednorazowego odszkodowania z tytułu pogorszenia sytuacji życiowej za śmierć żony i kwotę 15.000,00 zł tytułem jednorazowego odszkodowania dla córki S. B. z uwagi na pogorszenie sytuacji życiowej z powodu utraty matki. Strony ugody oświadczyły ponadto, że wypłaconą kwota zaspokaja całkowicie roszczenie odszkodowawcze zarówno obecne jak i mogące powstać w przyszłości jako następstwa tego wypadku.

Dowód: ugoda (k. 15).

W dniu 08 stycznia 2013 r. powód skierował do pozwanego wezwanie do zapłaty w którym zażądał od (...) S.A. z siedzibą w W. zapłaty kwoty 100.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć żony i 80.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć córki. Decyzją z 15 stycznia 2013 r. pozwana spółka nie znalazła podstaw do przyznania zadośćuczynienia. W dniu 08 lutego 2013 r. w imieniu powoda r. pr. K. G. ponownie skierował do pozwanej spółki wezwanie do zapłaty wzywając ją ponownie o zapłatę tytułem zadośćuczynienia za śmierć żony kwoty 100.000,00 zł i za śmierć córki 80.000,00 zł na rzecz strony powodowej. Ostatecznie 11 marca 2013 r. (...) S.A. z siedzibą w W. ponownie odmówił powodowi uwzględnienia żądanego przez niego zadośćuczynienia za śmierć żony i córki.

Dowód: wezwanie do zapłaty (k. 16-16v); pismo (k. 17,98); ponowne wezwanie do zapłaty k.(18-18v); pismo (k. 19)

10 lutego 2022 r. w imieniu W. B. pracownik kancelarii radców prawnych A. R. wniosła do pozwanej spółki o ponowne podjęcie postępowania likwidacyjnego szkody w związku z wypadkiem z dnia 20 czerwca 1997 r. a także o zapłatę na rzecz W. B. kwoty 100.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dobra osobistego w postaci szczególnej więzi rodzinnej, łączącej go ze zmarłą żoną M. B.. Nadto powód zażądał także zapłaty kwoty 120.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dobra osobistego w postaci szczególnej więzi rodzinnej, łączącej go ze zmarłą córką J. w związku z wypadkiem na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c.

Dowód: pismo z dnia 10 lutego 2022 r. (k. 24-25v)

14 lutego 2022 r. w odpowiedzi na pismo (...) S.A. z siedzibą w W. po raz kolejny odmówił uwzględnienia roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia na rzecz W. B. w związku z śmiercią jego żony i córki w wyniku wypadku z dnia 20 czerwca 1997 r. Kancelaria radców prawnych w 19 sierpnia 2022 r. ponownie wysłała pismo do pozwanej spółki a ta 31 sierpnia 2022 r. ponownie odmówiła zapłaty żądanego roszczenia o zadośćuczynienie.

Dowód: pismo (k. 27); pismo (k. 28-31); odpowiedź na pismo (k. 32-39)

Obecnie powód ma 59 lat z zawodu jest mechanikiem. Po półtora roku od wypadku powód wszedł w związek z swoją drugą żoną. Z tego związku małżonkowie doczekali się córki A.. Obecnie powód w dalszym ciągu odwiedza grób córki i pierwszej żony, opiekując się nim. Pomimo upływu lat nie zapomniał on o tragedii jaka przydarzyła się jego rodzinie.

Dowód: zeznania powoda W. B. (ReCourt z dnia 31 października 2023 r. od min. 00:27:20 do 00:52:33)

Powyższy stan faktyczny jest w części bezsporny, gdyż został oparty m.in. na dowodach z dokumentów, które nie były negowane przez strony. Charakter więzi łączących powoda z żoną i córką oraz stan psycho-emocjonalny W. B. po śmierci najbliższej rodziny ustalono w oparciu o zeznania powoda oraz jego matki przesłuchanej w niniejszej sprawie. Zeznania te zostały uznane za wiarygodne, gdyż były spójne i wyczerpujące. Ponadto dowody z nich nie zostały zanegowane przez stronę pozwaną. Pozwany przede wszystkim wnosił o oddalenie powództwa z uwagi na przedawnienie roszczenia, co szeroko prezentował w załączonych do akt pismach procesowych a także z uwagi na fakt zawarcia z powodem ugody, która według pozwanego wyczerpywała wobec niego wszelkie roszczenia związane z wypadkiem z dnia 20 czerwca 1997 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne i podlega uwzględnieniu w przeważającej części. Zgodnie z treścią art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się, do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający lub ubezpieczony. Nie ulega wątpliwości, że A. H. (1) jako właściciel samochodu S. (...) o nr rej. (...), którym kierował w chwili wypadku, zawarł z pozwanym obowiązkową umowę odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1992 roku w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz.U. Nr 59, poz. 344 z 1992r.). W czasie objętym ochroną ubezpieczeniową, prowadząc samochód będący przedmiotem umowy spowodował wypadek, w którym śmierć poniosła M. B. - żona powoda. W chwili zdarzenia M. miała zaledwie 28 lat.

Zasady odpowiedzialności samoistnego posiadacza za szkody wyrządzone ruchem mechanicznego środka komunikacji normuje przepis art. 436 § 1 kc w zw. z art. 435 § 1 kc. Odpowiedzialność ta opiera się na zasadzie ryzyka i jest całkowicie niezależna od winy kierującego. W konsekwencji przesłankami odpowiedzialności samoistnego posiadacza pojazdu są: powstanie szkody, związek przyczynowy pomiędzy szkodą a ruchem pojazdu.

Jak ustalono w niniejszej sprawie M. B. zmarła na miejscu zdarzenia z dnia 20 czerwca 1997 r. a śmierć jej córki była następstwem obrażeń ciała doznanych w związku z uczestnictwem w tymże wypadku drogowym. Żona powoda znajdowała się w samochodzie osobowym, którego samoistny posiadacz korzystał w dacie zdarzenia, w zakresie OC, z ochrony ubezpieczeniowej pozwanego. Sprawstwo a także wina kierującego samochodem S. nie była kwestionowana przez pozwanego. Pomiędzy ruchem pojazdu a krzywdą powoda wynikającą ze śmierci żony istnieje adekwatny związek przyczynowy. Mając na uwadze poczynione wcześniej rozważania powód może na podstawie § 29 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1992 roku dochodzić naprawienia szkody bezpośrednio od pozwanego.

Pozwany w toku postępowania nie kwestionował zasady swej odpowiedzialności. Podnosił natomiast, że roszczenie uległo już przedawnieniu a także, że wypłacona dotychczas powodowi kwota 30.000 zł w pełni kompensuje doznaną przez niego krzywdę biorąc pod uwagę zawartą w dniu 26 listopada 1998 r. ugodę.

Zgodnie z przeważającym i ugruntowanym już stanowiskiem doktryny i orzecznictwa w szczególności Sądu Najwyższego (np. Wyrok SN z dnia 11 lipca 2012 w sprawie II CSK 677/11 LEX nr 1228438) oraz Sądów Apelacyjnych w tym SA w Ł. (np. Wyrok SA w Łodzi z dnia 9 stycznia 2014 r w sprawie I ACa 459/13 LEX nr 1416095) więź rodzinna (prawo do życia w rodzinie) jest dobrem osobistym, a jego naruszenie uzasadnia przyznanie zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. w sytuacji, gdy śmierć członka rodziny nastąpiła na skutek deliktu (wypadku komunikacyjnego), który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Przy czym zarówno § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1992 roku w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów jak i posiadający tę samą treść przepis art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) - w brzmieniu sprzed dnia 11 lutego 2012 r. - nie wyłączał z zakresu

ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c. (vide: uchwała SN z dnia 20 grudnia 2012 roku w sprawie III CZP 93/12).

Jak ustalono, pomiędzy powodem a zmarłą żoną istniały przez wiele lat silne rodzinne więzy emocjonalne, które uległy gwałtownemu i nieoczekiwanemu zerwaniu z chwilą jej śmierci w dniu 20 czerwca 1997 roku. W obowiązującym stanie prawnym, definiując pojęcie "rodziny" które nie zostało legalnie zdefiniowane w Kodeksie cywilnym bądź w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym można zaaprobować pogląd, zgodnie z którym rodzina to najmniejsza grupa społeczna, powiązana poczuciem bliskości i wspólności, osobistej i gospodarczej, wynikającej nie tylko z pokrewieństwa (vide: Wyrok SN z dnia 13 kwietnia 2005 roku w sprawie IV CK 648/04 publ. OSNC 2006/3/54). Bez wątplenia zatem bliskie pokrewieństwo oraz fakt wspólnego zamieszkiwania powoduje że, pomiędzy powodem a jego żoną istniały silne więzi rodzinne.

Bez wątplenia zatem na skutek śmierci M. B. wywołanej działaniem A. H. (1) dobro osobiste powoda w postaci więzi rodzinnych zostało naruszone. Działanie sprawcy wypadku było bezprawne (stanowiło naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym) a także zawinione (wynikało co najmniej z lekkomyślności). W tym stanie rzeczy spełnione zostały przesłanki odpowiedzialności deliktowej A. H. (2), a co za tym idzie także pozwanego z tytułu naruszenia dobra osobistego powoda na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c.

Punktem wyjścia dla dalszych rozważań winno być stwierdzenie, że w sprawie o naprawienie szkody, w sytuacji gdy ściśle udowodnienie żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, sąd może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy (art. 322 k.p.c.).

Zdaniem sądu, śmierć M. B. wpłynęły bardzo negatywnie na sferę emocjonalną powoda. Było to dla niego wydarzenie wysoce traumatyczne, które w skutkach odczuwane będzie przez całe jego życie. Naruszone zostały dobra osobiste powoda w postaci więzi rodzinnej, w tym więzi małżeńskiej, mającej unikatowy, bezwarunkowy charakter. Relacje tę budują czynniki natury psychicznej, emocjonalnej oraz fizycznej. Wszelkie wspomnienia dotyczące żony i wspólnie spędzonych z nią chwil, a następnie tragicznego wydarzenia, skutkującego jej śmiercią powodują, że życie powoda nigdy nie będzie już takie jak przed datą 20 czerwca 1997 r. M. B. była dla swojego męża całym światem, wychowywała z nim córki i pielęgnowała dopiero co założoną przez nich rodzinę. Małżonkowie w dacie zdarzenia byli młodymi ludźmi z wielkimi planami na przyszłość. Powód kochał małżonkę i nie wyobrażał sobie bez niej życia. Powód po śmierci małżonki, nie potrafił poukładać sobie tego, jak ma wychować młodszą córkę S. samodzielnie. Nie potrafił zaakceptować tego co się wydarzyło, miał problemy z adaptacją w nowej rzeczywistości. Korzystał z pomocy psychiatrii i leczenia farmakologicznego w celu poprawy swojego negatywnego myślenia i silnie przechodzonej depresji po śmierci żony.

Z tego powodu w ocenie Sądu, odpowiednią kwotą zadośćuczynienia kompensującą powodowi tak wczesną stratę małżonki winna być suma 80.000 zł. Należne powodowi zadośćuczynienie z tytułu utraty żony z przyczyn innych aniżeli naturalne, nie może oscylować w tych samych granicach co zadośćuczynienie za śmierć osoby wiekowej lub schorowanej, której śmierci najbliższa rodzina powinna się spodziewać. Na wymiar należnego powodowi zadośćuczynienia zasadniczo nie wpływa duży wpływ czasu od śmierci jego żony gdyż rozmiar szkody, także niemajątkowej należy oceniać według stanu w chwili jej zaistnienia a nie orzekania. Jakkolwiek rozmiar krzywdy, intensywność jej przeżywania może mieć charakter dynamiczny i z reguły wraz z upływem czasu słabnie to sam upływ czasu nie wpływa na ocenę tejże krzywdy i nie wpływa na wysokość zadośćuczynienia rekompensującego negatywne przeżycia emocjonalne poszkodowanego w określonym przedziale czasowym niezależnie od czasu, który upłynął do dnia dokonywania tejże oceny. Przyjęcie odmiennego zapatrywania prowadziłoby do nieuzasadnionego pozbawienia pokrzywdzonego prawa do zadośćuczynienia za krzywdę jakiej doznał w przeszłości, w sytuacji gdy ze względu na upływ czasu negatywne emocjonalne skutki z nią związane, w chwili dokonywania tej oceny już nie występują.

Jednocześnie sąd miał na uwadze okoliczność, iż w dacie śmierci żona powoda miała zaledwie 28 lat. Ponadto jej śmierć była nagła i niespodziewana co czyni, że dla powoda była jeszcze bardziej dotkliwa. W sprawach dotyczących zadośćuczynienia na rzecz męża po śmierci żony należy wziąć pod uwagę w szczególności okoliczności związane

z pozbawieniem ojca troski i opieki nad jego małoletnim dzieckiem, brak matki i żony i jej pomocy w przyszłym wychowaniu potomstwa, poczucie osamotnienia i trudności życiowe wynikające z samotnym rodzicielstwem. Nie można zapominać także o uczuciu cierpienia i zachwianie poczucia bezpieczeństwa, perspektywy życia bez wsparcia żony i matki jego dzieci. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 lipca 2017 r. I ACa 1782/16).

W tym stanie rzeczy w ocenie sądu, kwota 80.000 zł zasądzona powodowi tytułem zadośćuczynienia, jest jak najbardziej uzasadniona i mieści się w granicach wyznaczonych treścią art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. Należy bowiem zauważyć, że suma zadośćuczynienia powinna przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną, przynoszącą poszkodowanemu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienie fizyczne lub psychiczne, nie będącej jednak wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, co wynika z kompensacyjnego charakteru zadośćuczynienia. Bez wątplenia zasądzona kwota przyniesie satysfakcję materialną, która właściwie i w odpowiednim stopniu złagodzi krzywdę doznaną przez stronę powodową.

Jako chybiony sąd uznał zarzut sprawy ugodzonej w związku z zawarciem pomiędzy stronami ugody z dnia 26 listopada 1998 roku. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że roszczenie o zadośćuczynienie za zerwanie więzi rodzinnej przyznawane na podstawie art. 448 w zw. z art. 24 § 1 k.c. jest rodzajowo i normatywnie odmienne od roszczenia zmierzającego do naprawienia szkody majątkowej, opartego na art. 446 § 3 k.c. Zadośćuczynienie jest oderwane od sytuacji majątkowej pokrzywdzonego oraz od konsekwencji, jakie śmierć osoby bliskiej powoduje w szeroko rozumianej sferze interesów majątkowych powoda; ma na celu złagodzenie cierpienia psychicznego wywołanego śmiercią osoby najbliższej, traumatycznych przeżyć z nią związanych oraz ułatwienie przystosowania się do zmienionej sytuacji życiowej. Przewidziane w art. 446 § 3 k.c. odszkodowanie obejmuje natomiast szeroko pojęte szkody majątkowe, często nieuchwytne lub trudne do precyzyjnego wyliczenia, prowadzące do znacznego pogorszenia sytuacji życiowej osoby najbliższej. Brak jest zatem podstaw do utożsamiania przyznanego przed 10 sierpnia 2007 r. odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej z zadośćuczynieniem za naruszenie dobra osobistego w postaci więzi rodzinnej, nawet jeżeli krzywda powoda została pośrednio uwzględniona przy ustaleniu wysokości odszkodowania jako czynnik zwiększenia zakresu szkody majątkowej. (Postanowienie SN z 13.06.2019 r., V CSK 295/18, LEX nr 2687555).

Zawarcie ugody wywiera skutki wynikające z faktu „rzeczy ugodzonej”. Powyższe rozważania znajdują zastosowanie w zakresie wykładni ugód zawieranych przez osoby poszkodowane w związku ze śmiercią osoby najbliższej przed dniem 10 sierpnia 2007 r. Mocą ugody z 26 listopada 1998 r. przyznano powodowi i jego córce kwotę 30.000,00 zł z tytułu pogorszenia sytuacji życiowej, zaś w niniejszej sprawie powód dochodzi zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych. Brak zatem tożsamości przedmiotu roszczenia. Nawiązując do zawartego w treści ugody oświadczenia powoda sprowadzającego się do stwierdzenia, iż ugoda wyczerpuje wszelkie roszczenia związane ze zdarzeniem z dnia 20 czerwca 1997 r. mogące wystąpić w przyszłości należy podkreślić, że roszczenia o zadośćuczynienia z tytułu śmierci osoby bliskiej nie były wówczas formułowane w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. W dacie zawierania ugody powód miał jedynie świadomość istnienia roszczenia odszkodowawczego, którego zresztą dotyczy jego oświadczenie. Wykładnia złożonego przez niego oświadczenia prowadzi do wniosku, że nie zrzekł się roszczenia o zadośćuczynienie. Jego intencje mogły jedynie dotyczyć roszczenia odszkodowawczego.

Upływ czasu także nie uzasadnia zdaniem Sądu żądania przez pozwanego całkowitego oddalenia powództwa. Wprawdzie aktualnie odczuwany przez powoda stopień dolegliwości psychicznych i emocjonalnych jest zdecydowanie niższy, aniżeli ten który występował krótko po śmierci M. B.. Tym nie mniej po tym wypadku samochodowym utrzymywał się on przez długi czas na wysokim poziomie. Także obecnie, po upływie wielu lat członkowie rodziny nie mogą pogodzić się ze śmiercią tak młodej wówczas kobiety. Zdarzenie to wywarło trwałe piętno w świadomości powoda. Złagodzenie z upływem czasu skutków traumy jest naturalną reakcją organizmu człowieka. Dlatego też, w ocenie sądu, pozwana spółka nie może w odniesieniu do roszczeń o naprawienie krzywdy, które powstały i ukształtowały się bezpośrednio po śmierci M. B. wywodzić takich skutków, iż aktualnie sumy na ich zaspokojenie powinny mieć niewielki jedynie symboliczny wymiar tylko dlatego, że są one dochodzone po upływie znacznego okresu czasu. Upływ lat nie może bowiem niweczyć skutków prawnych wynikających z krzywd doznanych w przeszłości,

wyjąwszy oczywiście sytuację w której roszczenia uległy przedawnieniu a obowiązany podnosi w tej mierze stosowne zarzuty.

Mając na względzie treść pozwu oraz załączone do niego dokumenty Sąd uznał, że roszczenie powoda nie uległo przedawnieniu. Pozwany w pierwszej kolejności wnosił o oddalenie powództwa z uwagi na jego przedawnienie, posiłkując się faktem, że zdarzenie szkodzące miało miejsce 20 czerwca 1997 r. a zatem zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa roszczenie odszkodowawcze wynikające z deliktu przedawniało się z terminem 10 letnim. Zatem pozwany wywodził, iż roszczenie powoda przedawniło się z datą 20 czerwca 2007 r. Należy jednak zauważyć, że zgłoszenie roszczenia odszkodowawczego przez powoda miało miejsce w dniu 01 lipca 1997 r. a pozwana spółka odpowiedziała na nie pośrednio zawierając z nim ugodę w dniu 26 listopada 1998 r. Tak więc z mocy art. 819 § 4 kc termin przedawnienia uległ wówczas przerwaniu i zaczął biec od początku od dnia 26 listopada 1998r. Zgodnie z ówczesnie obowiązującym art. 442 § 2 kc termin przedawnienia roszczeń odszkodowawczych z tytułu szkód wywołanych występkiem lub zbrodni wynosił 10 lat a zatem uwzględniając datę zakończenia postępowania likwidacyjnego, roszczenie powoda uległo by przedawnieniu z dniem 26 listopada 2008 r. Tym nie mniej w dniu 10 sierpnia 2007 r. weszła w życie nowela Kodeksu cywilnego stanowiąca reakcję ustawodawcy na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 września 2006r wydany w sprawie SK 14/05. W wyniku noweli uchylony został przepis art. 442 k.c. Na mocy nowo wprowadzonego art. 442¹ §2 k.c. termin przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej w skutek zbrodni lub występkę uległ wydłużeniu do dwudziestu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Z mocy art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny (Dz.U.2007.80.538) przepis art. 442¹ k.c. znalazł zastosowanie do biegu roszczenia przysługującego powodowi. W efekcie termin przedawnienia roszczenia uległ wydłużeniu o kolejne dziesięć lat tj. do 26 listopada 2018 r. Jednakże powód wysyłając pozwanemu 08 stycznia 2013 r. wezwanie do zapłaty kwoty 100.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć żony i 80.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć córki, ponownie przerwał bieg terminu przedawnienia roszczenia na podstawie art. 819 § 4 kc. W związku z czym 20 letni termin przedawnienia zaczął biec na nowo od dnia udzielenia przez ubezpieczyciela odpowiedzi w dniu 15 stycznia 2013r (k.98) i nie uległ zakończeniu do dnia wniesienia pozwu w sprawie. Należy bowiem podkreślić, że zgodnie z ugruntowanym poglądem orzecznictwa (por. Wyrok SA w Łodzi z dnia 12 lipca 2016r. w sprawie I ACa 50/16 poubl. LEX nr 2106862) art. 819 § 4 k.c. jest instytucją odrębną od ogólnych przepisów stanowiących o przedawnieniu, tj. art. 123 k.c. i nast. Normy zawarte w art. 819 k.c. mają charakter przepisu szczególnego w zakresie przedawnienia roszczeń z umowy ubezpieczenia. Przepis ten nie przewiduje żadnych możliwości odmiennego porozumienia stron, nie mogą być przedmiotem negocjacji, czy uzgodnienia, także na korzyść ubezpieczającego. Dostrzec przy tym należy, że art. 819 § 4 k.c. nie zawiera żadnego sformułowania, z którego można byłoby wywieść wniosek o braku możliwości wielokrotności przerywania biegu przedawnienia w sposób przewidziany w tym przepisie. Wykładnia literalna omawianego przepisu przemawia za powiązaniem skutku w postaci przerywania biegu przedawnienia z każdorazowym zgłoszeniem szkody przez poszkodowanego. Brak przy tym podstaw do stosowania wykładni zarówno systemowej, a tym bardziej teleologicznej, biorąc przede wszystkim pod uwagę, że przepis ten został wprowadzony do Kodeksu Cywilnego z myślą o zabezpieczeniu interesów ubezpieczających a nie ubezpieczycieli. Racjonalnie działający ustawodawca inaczej zrehabilitowałby treść powyższego przepisu, gdyby zakładał jedynie pierwotne zgłoszenie szkody. W konkluzji należy uznać, że na gruncie art. 819 § 4 k.c. ponowienie wezwania do zapłaty, nawet w zakresie tych samych roszczeń, co do których ubezpieczyciel w toku postępowania likwidacyjnego już się wypowiedział, rodzi skutek w postaci przerywania biegu przedawnienia. Bieg przedawnienia roszczenia o świadczenie do ubezpieczyciela rozpoczyna się po przerwie od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie od ubezpieczyciela kończące postępowanie likwidacyjne oświadczenie o przyznaniu lub odmowie świadczenia (art. 819 § 4 zd. 2 k.c.). Z kolei oświadczenie, o którym mowa w przepisie art. 819 § 4 k.c. jest tym samym oświadczeniem, które składa ubezpieczyciel w postępowaniu likwidacyjnym i które podlega rygorom określonym w art. 16 ust. 3 ustawy z 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej. Zgodnie z art. 16 ust. 3 tejże ustawy pisemne oświadczenie ubezpieczyciela musi zawierać wskazanie okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia oraz pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

Przepis ten ma charakter imperatywny, a więc oświadczenie ubezpieczyciela nie spełniające tych wymogów jest pozbawione skuteczności prawnej.

Powód wielokrotnie wysyłał pozwanemu wezwania do zapłaty tj. 08.02.2013r., 10.02.2022 r. i 19.08.2022 r.. W żadnym z tych przypadków pozwany nie uwzględnił w żadnym zakresie roszczeń powoda, powołując się na całkowicie chybiony zarzut przedawnienia niniejszego roszczenia.

W efekcie należne powodowi roszczenie o zadośćuczynienie nie uległo przedawnieniu. Zdaniem sądu kwota 80.000,00 zł jest odpowiednia i dlatego w/w sumę sąd zasądził orzekając jak w pkt 1. Na podstawie art. 481 § 1 k.c. sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki ustawowe odsetki za opóźnienie liczone od należności głównej począwszy od 01 stycznia 2020 r. Roszczenie stało się wymagalne z dniem 16 stycznia 2013r tj. z dniem następnym po udzieleniu przez pozwanego odpowiedzi na zgłoszone roszczenie (k.98). Tym nie mniej zdaniem sądu żądanie przez stronę powodową odsetek od dnia 16 stycznia 2013 r. jest niezasadne z uwagi na podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia. Zgodnie z treścią art. 118 kc jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. W tym stanie rzeczy należy uznać że doszło do przedawnienia w zakresie odsetek obliczonych od należności głównej za okres od dnia wymagalności roszczenia do dnia 31 grudnia 2019r. czyli za okres dłuższy aniżeli 3 lata wstecz licząc od końca roku kalendarzowego w którym nastąpiło wytoczenie powództwa (2023r.) czyli zdarzenie przerywające bieg terminu przedawnienia. Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z treścią art. 118 K.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 9 lipca 2018r. o ile przepis szczególny nie stanowił inaczej, termin przedawnienia wynosił lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.1104) nowelizującej z dniem 9 lipca 2018r. przepisy art. 118 K.c. i art. 125 K.c. do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosowało się od dnia wejścia w życie noweli przepisy K.c., w brzmieniu znowelizowanym. Jeżeli zgodnie z K.c. w brzmieniu nadanym nowelą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie noweli. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu. Przywołana nowelizacja K.c. skróciła 10 letni termin przedawnienia roszczeń o których mowa w art. 118 K.c. i 125 K.c. do lat 6. Trzyletnie terminy przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe, do których zalicza się między innymi odsetki, określone w art. 118 i 125 K.c. nie uległy zmianie. Tym nie mniej zgodnie z brzemieniem art. 118 K.c. in fine poczynając od dnia 9 lipca 2018r. koniec terminu przedawnienia roszczeń odsetkowych przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego.

Wytoczenie w dniu 27 kwietnia 2023r (k.57) powództwa o zapłatę należności głównej i odsetek przerwało bieg 3 letniego terminu ich przedawnienia co do świadczeń, które stały się wymagalne w 2023, 2022, 2021 i 2020r. Świadczenie odsetkowe wymagalne na dzień 1 stycznia 2020r. nie było przedawnione albowiem koniec trzyletniego terminu przedawnienia roszczenia z 1 stycznia 2020r. nie przypadał na dzień 1 stycznia 2023r. lecz po myśli art. 118 K.c. in fine na koniec roku kalendarzowego 2023 czyli na dzień 31 grudnia 2023r. Wytoczenie powództwa w 2023r. przerwało zatem terminy przedawnienia roszczeń odsetkowych wymagalnych od dnia 1 stycznia 2020r. Stosując tę samą regułę należy stwierdzić, że ostatnie roszczenia odsetkowe od należności głównej tj. z dnia 31 grudnia 2019r. przedawniło się w dniu 31 grudnia 2022r.

Zatem Sąd uznał, iż należne powodowi odsetki należy zasądzić za nieprzedawniony ich okres tj od 01 stycznia 2020 r. dlatego też od tamtego czasu pozwany pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia pieniężnego.

Mając powyższe na względzie sąd orzekł w pkt 1 wyroku.

Z uwagi na nieuwzględnienie w całości roszczenia w zakresie żądania odsetek Sąd w pkt 2. oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął w oparciu o art. 98 k.p.c. uznając, że pozwany zobowiązany jest pokryć koszty procesu proporcjonalnie do wyniku sprawy.

Strona pozwana przegrała spór niemalże 100% zatem Sąd postanowił obciążyć ją w pełni kosztami niniejszego postępowania tj. kwotą 7.417 zł, na którą to składa się opłata od pozwu w kwocie 2.000,00 zł, opłata od pełnomocnictwa 17 zł i koszty zastępstwa procesowego powoda ustalonego na kwotę 5.400 zł w oparciu o § 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Kosztami które tymczasowo pokrył powód tj. opłatą od pozwu w wysokości 2000 zł Sąd na podstawie art. 113 ust 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych obciążył wyłącznie pozwanego z uwagi na fakt, że przegrał on spór w całości.